1 Obsah

Materiál pro výuku záchranných technik slouží jako podklad pro vzdělávací proces ve výuce instruktorů a nováčků Českého horolezeckého svazu.

1 Obsah 1
2 Požadavky na provádění záchranných technik 2
2.1 Materiál 2
2.2 Znalosti a dovednosti 2
2.2.1 Uzly 2
2.2.2 Blokování jistících pomůcek – REVERSO 2 4
2.2.3 Blokování jistící pomůcky – BD ATC GUIDE, REVERSO 3 a 4 4
2.2.4 Odblokování jistících pomůcek – REVERSO, BD ATC GUIDE 5
2.2.5 Zablokování polovičního lodního uzlu 5
2.2.6 Ostatní 6
3 Sebezáchrana 7
3.1 Prusíkování 7
3.2 Prusíkování na ledovci nebo přes sněhovou převěj (Münchhausentechnik) 7
3.3 Samoobslužná kladka (Selbstseilrolle) 7
4 Dopomoc 8
4.1 Dopomoc spolulezci (Express Flaschenzug) 8
5 Záchrana zraněného směrem nahoru 9
5.1 Technika volné kladky (Loserolle) 9
5.2 Vytažení - Jednoduchá kladka – Seilrollflaschenzug 10
5.3 Vytažení - Dvojitá kladka – Flaschenzug 11
..... 11
5.4 Vytažení protiváhou – Strauss 12
6 Záchrana zraněného směrem dolů 13
6.1 Spouštění 13
6.1.1 Spouštění přes jednoduchý ½ lodní uzel na svázaných lanech 13
6.1.2 Spouštění 2 osob před dvojitý ½ lodní uzel 13
6.1.3 Převěšení lan při spouštění přes dvojitý ½ lodní uzel 14
6.2 Slanění metodou HOI 15
6.3 Slanění ve společném závěsu 15

Český horolezecký svaz, Zátopkova 100/2 Poštovní Schránka 40, 160 17 Praha 6 – Strahov, info@horosvaz.cz

2 Požadavky na provádění záchranných technik

2.1 Materiál

- Lano
- Smyčka na prusík průměr 6 mm, délka 1,5 metru, 2 ks
- Smyčka na prusík průměr 6 mm, délka 3 metry, 1 ks
- Smyčka na prusík průměr 6 mm, délka 5 metry, 1 ks
- Plochá smyčka (DYNNEMA) 1,2 m, 2ks
- Karabina HMS s pojistkou zámku, 4 ks
- Karabina obyčejná, 2 ks

2.2 Znalosti a dovednosti

2.2.1 Uzly

- Poloviční lodní uzel (HMS)

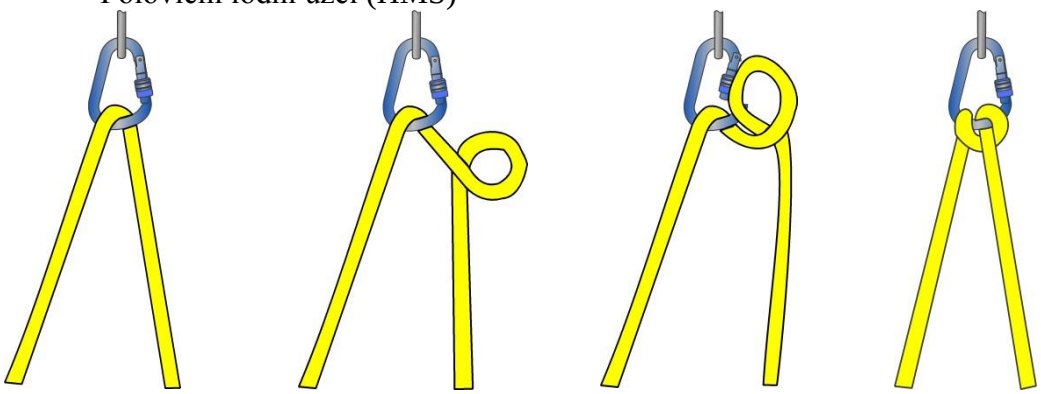

- Lodní uzel

- Uzel vůdcovský

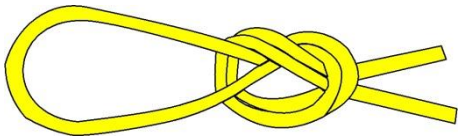

- Osmičkový uzel

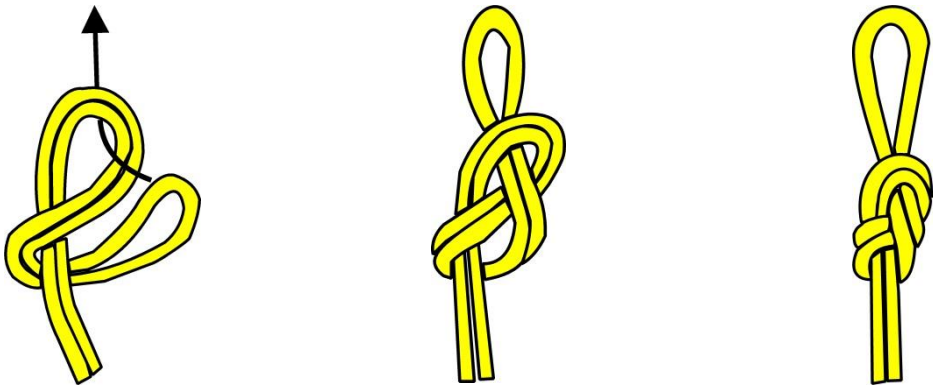

- Prusík

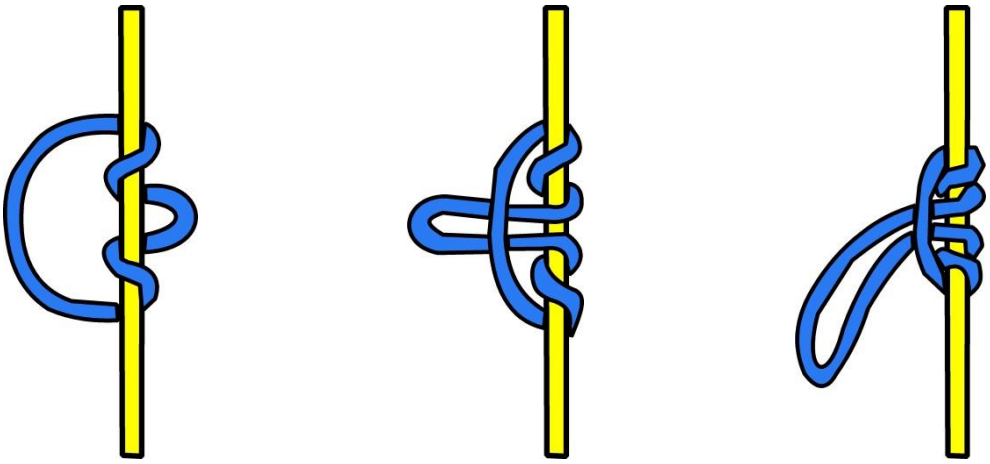

- Ambulantní uzel

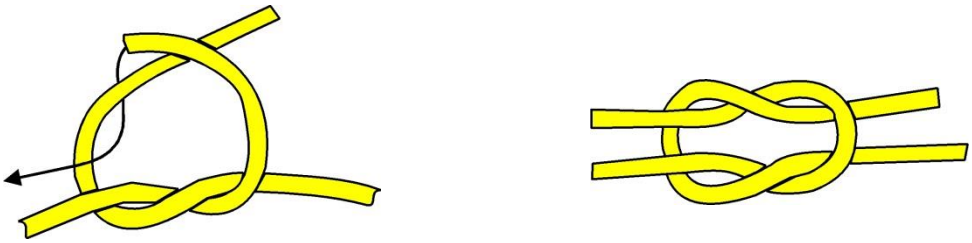

- Alpský motýl

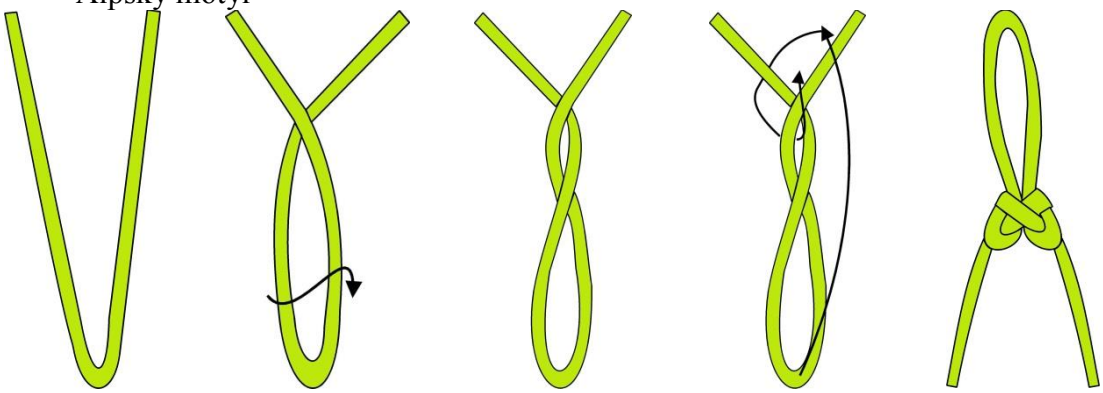

2.2.2 Blokování jistících pomůcek – REVERSO 2

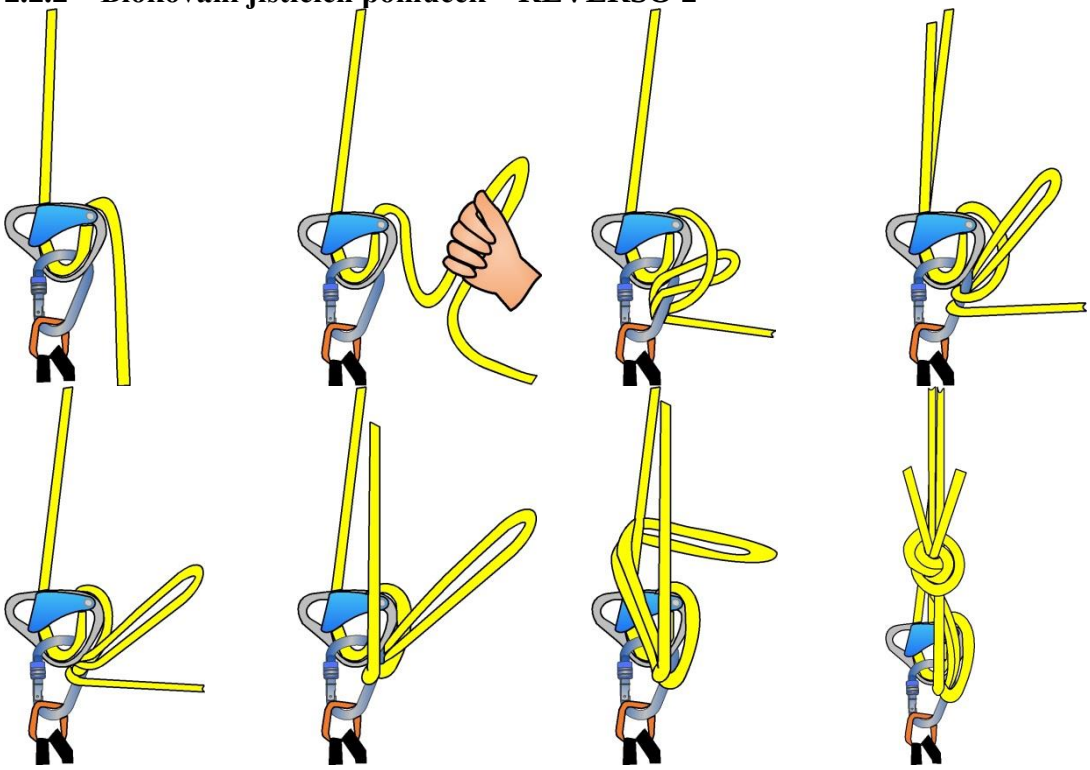

2.2.3 Blokování jistící pomůcky – BD ATC GUIDE, REVERSO 3 a 4

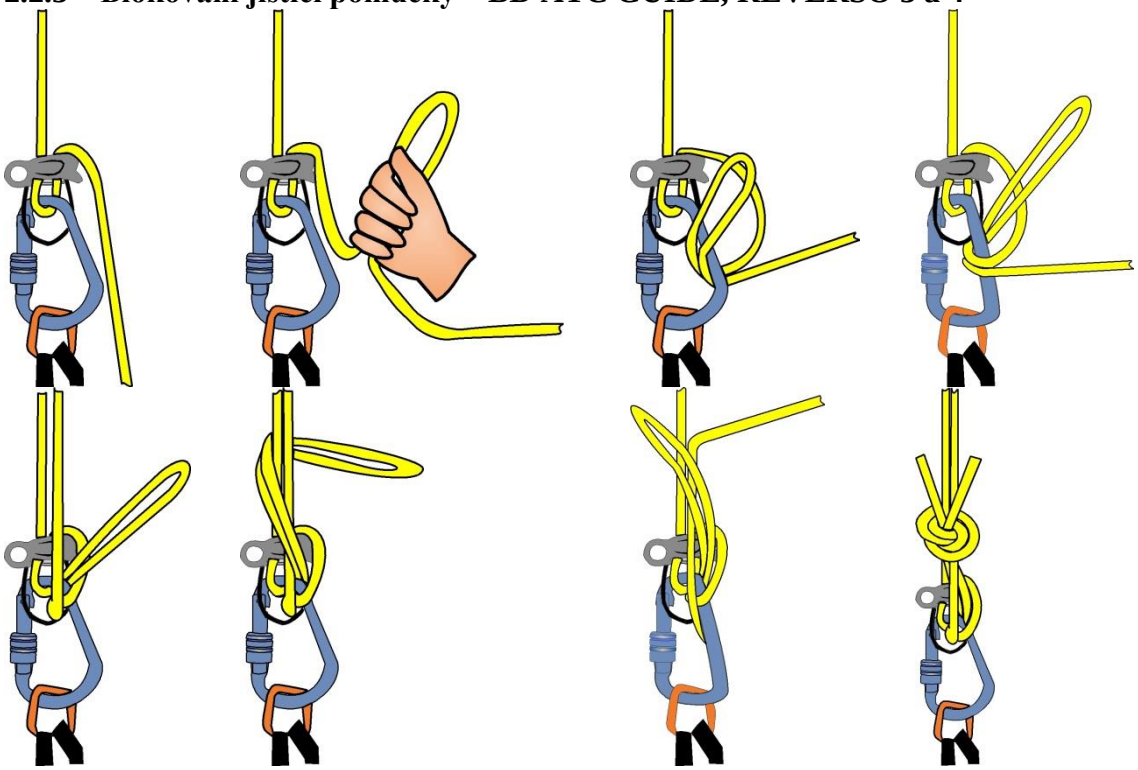

2.2.4 Odblokování jistících pomůcek – REVERSO, BD ATC GUIDE

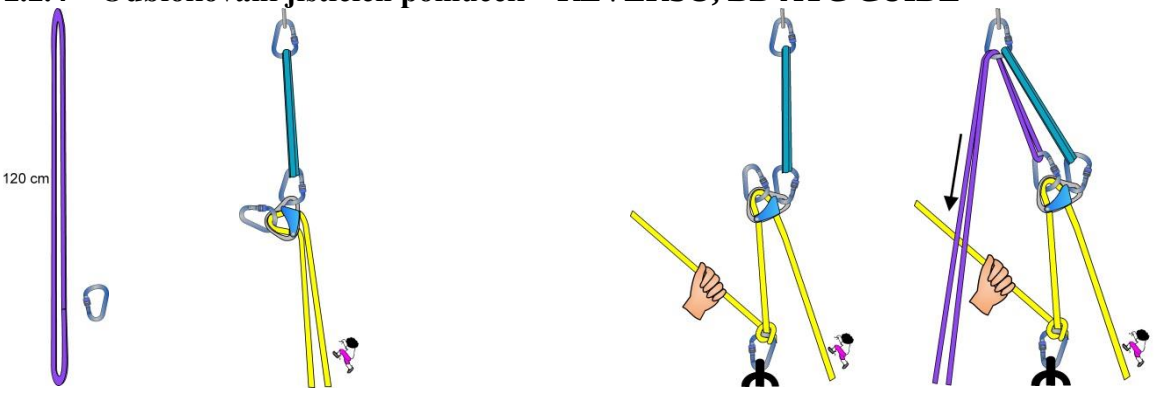

2.2.5 Zablokování polovičního lodního uzlu

Zablokování polovičního lodního uzlu je prvním krokem k uvolnění rukou ve všech záchranných technikách, kde se používá jištění polovičním lodním uzlem.

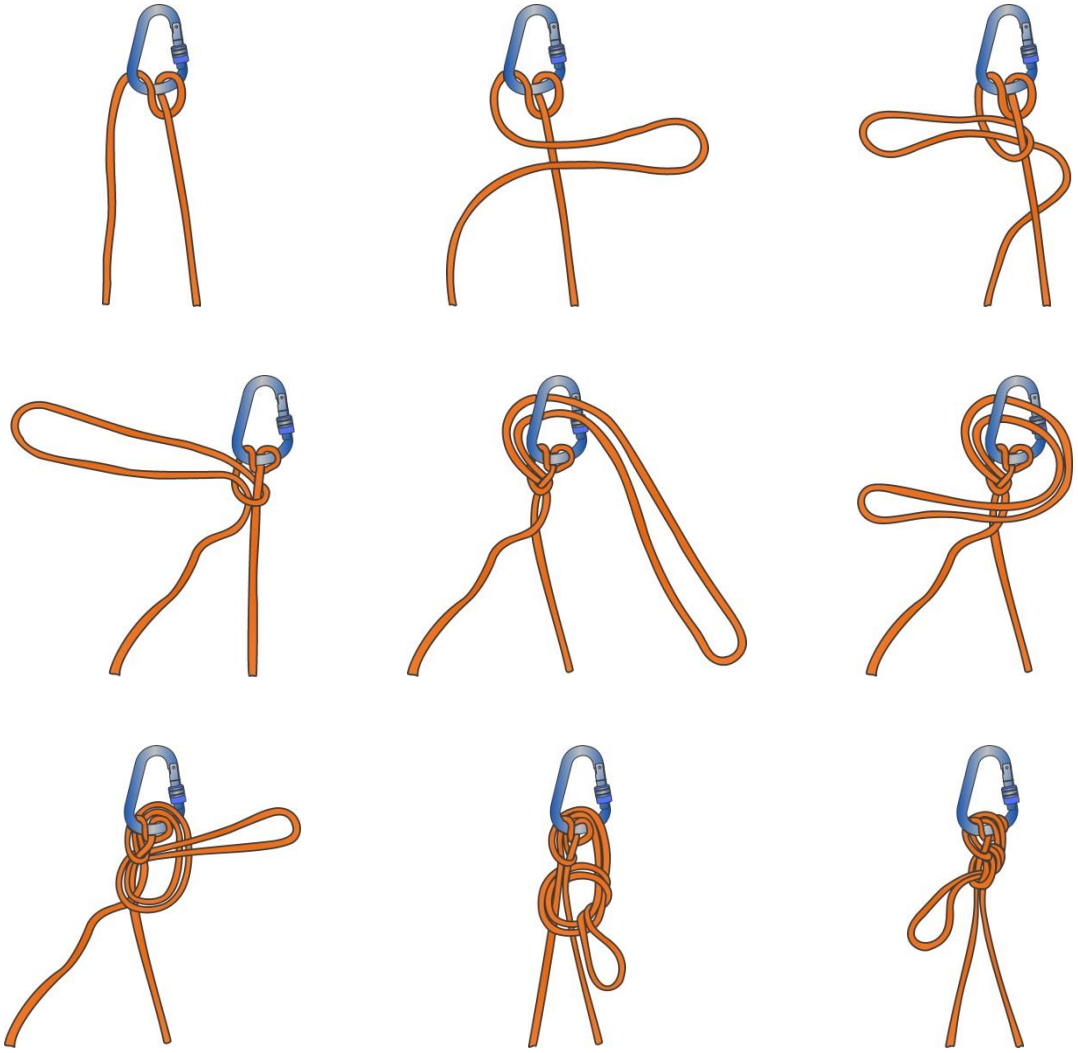

2.2.6 Ostatní

- Otevřená garda

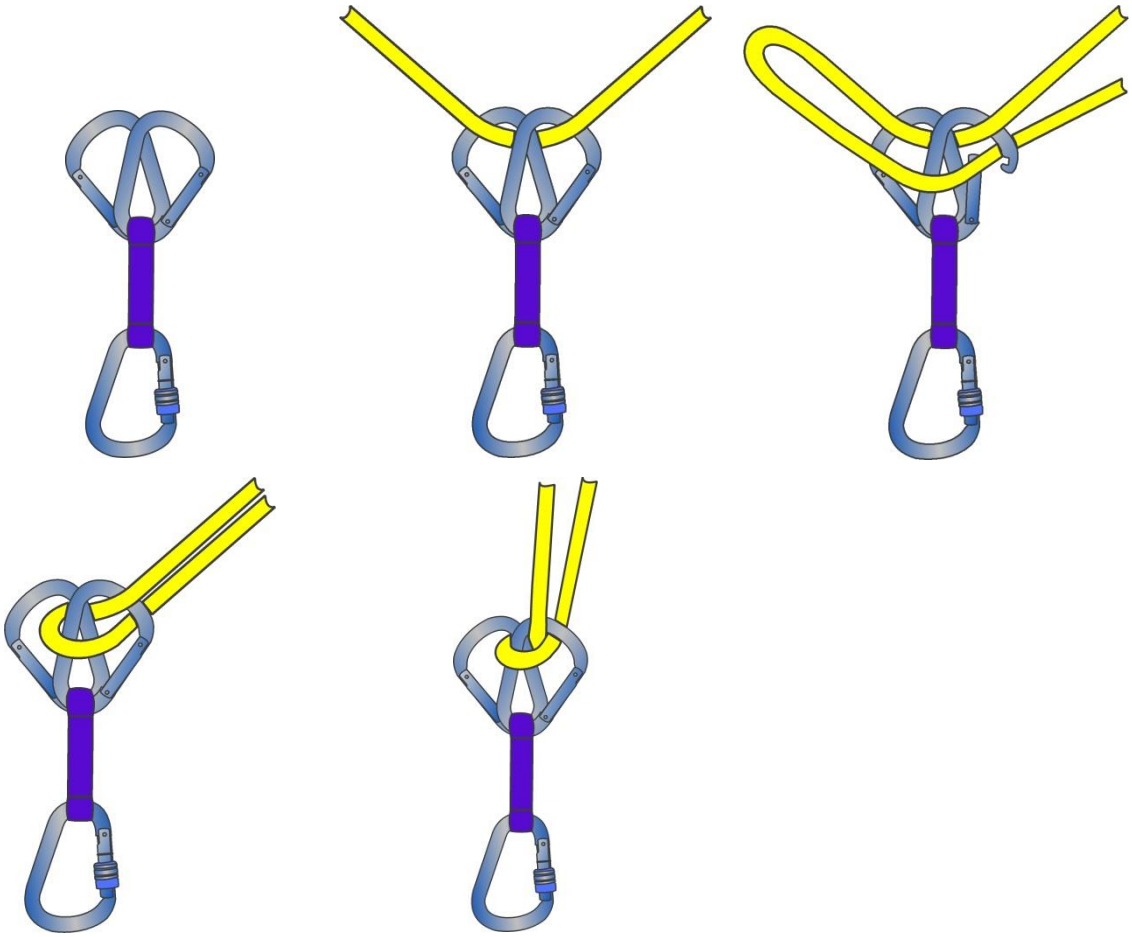

3 Sebezáchrana

3.1 Prusíkování

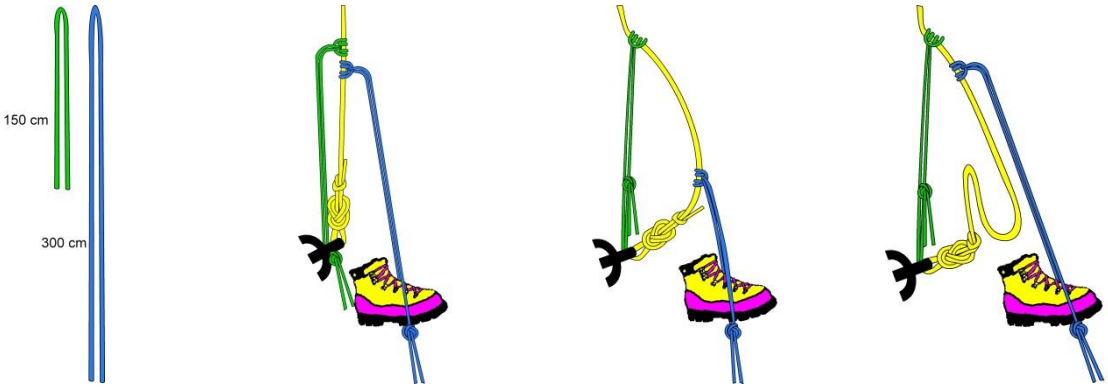

3.2 Prusíkování na ledovci nebo přes sněhovou převěj (Münchhausentechnik)

Technika vhodná při prusíkování přes sněhovou převěj, z trhliny nebo s těžkým batohem.

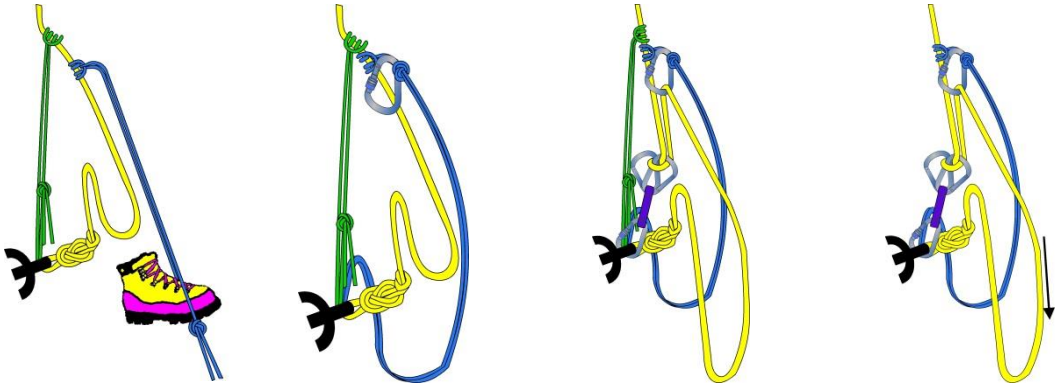

3.3 Samoobslužná kladka (Selbstseilrolle)

Tato metoda slouží pro velmi rychlý sestup a následný výstup zpět na jistící stanoviště. Vzhledem k délce lana nelze tuto techniku použít v okamžiku, kdy se zachraňovaný nachází níže než je 1/3 délky použitého lana. Z tohoto důvodu je tato technika nejvíce uplatnitelná pro pomoc jiným lezeckým skupinám.

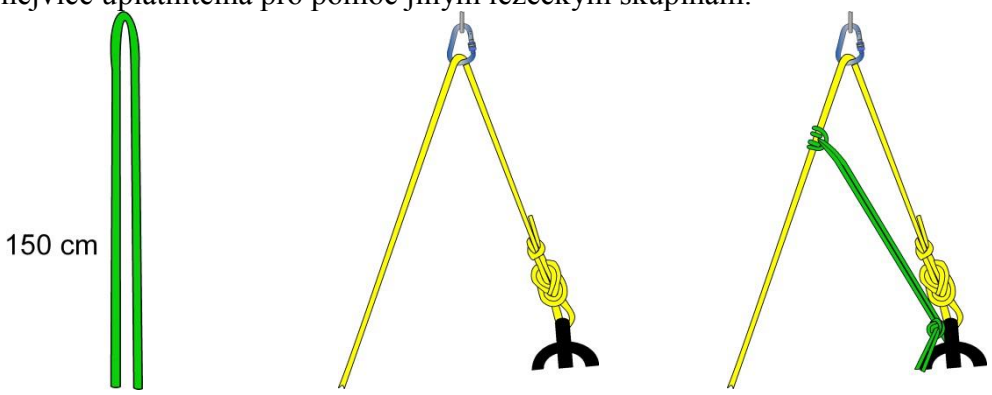

4 Dopomoc

4.1 Dopomoc spolulezci (Express Flaschenzug)

Metoda dopomoci byla vzhledem ke struktuře dokumentu zařazena právě do této části. Dopomoc můžeme použít v okamžiku, kdy druholezec není schopen z nějakého důvodu zvládnout výstup a prvolezec nedokáže pouhým tahem za lano druholezci pomoci. Po ukončení dopomoci je možné rychle a jednoduše pokračovat ve výstupu standardním jištěním.

Standardní jistící pozice polovičním lodním uzlem

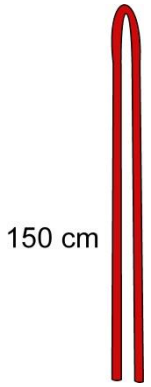

Zablokujeme poloviční lodní uzel

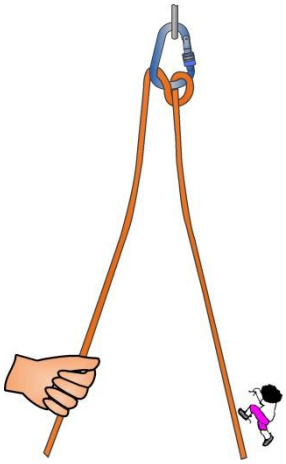

Uvážeme prusík na lano ke spolulezci

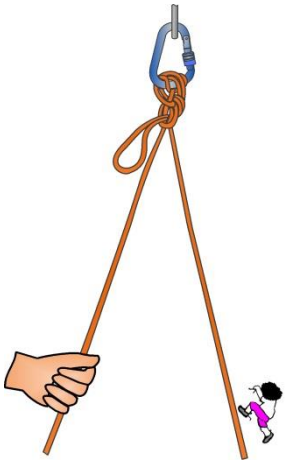

Procvakneme lano do karabiny na prusíku

Odblokujeme poloviční lodní uzel

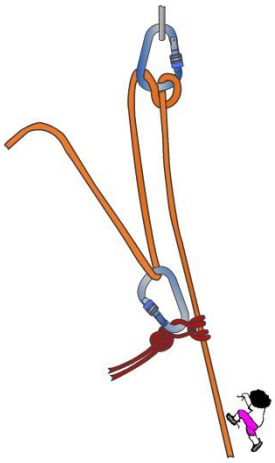

5 Záchrana zraněného směrem nahoru

5.1 Technika volné kladky (Loserolle)

Využitelná při záchraně na ledovci z trhliny. Použití techniky předchází vytvoření pevného jistícího bodu (z lyží, z cepínu a podobně).

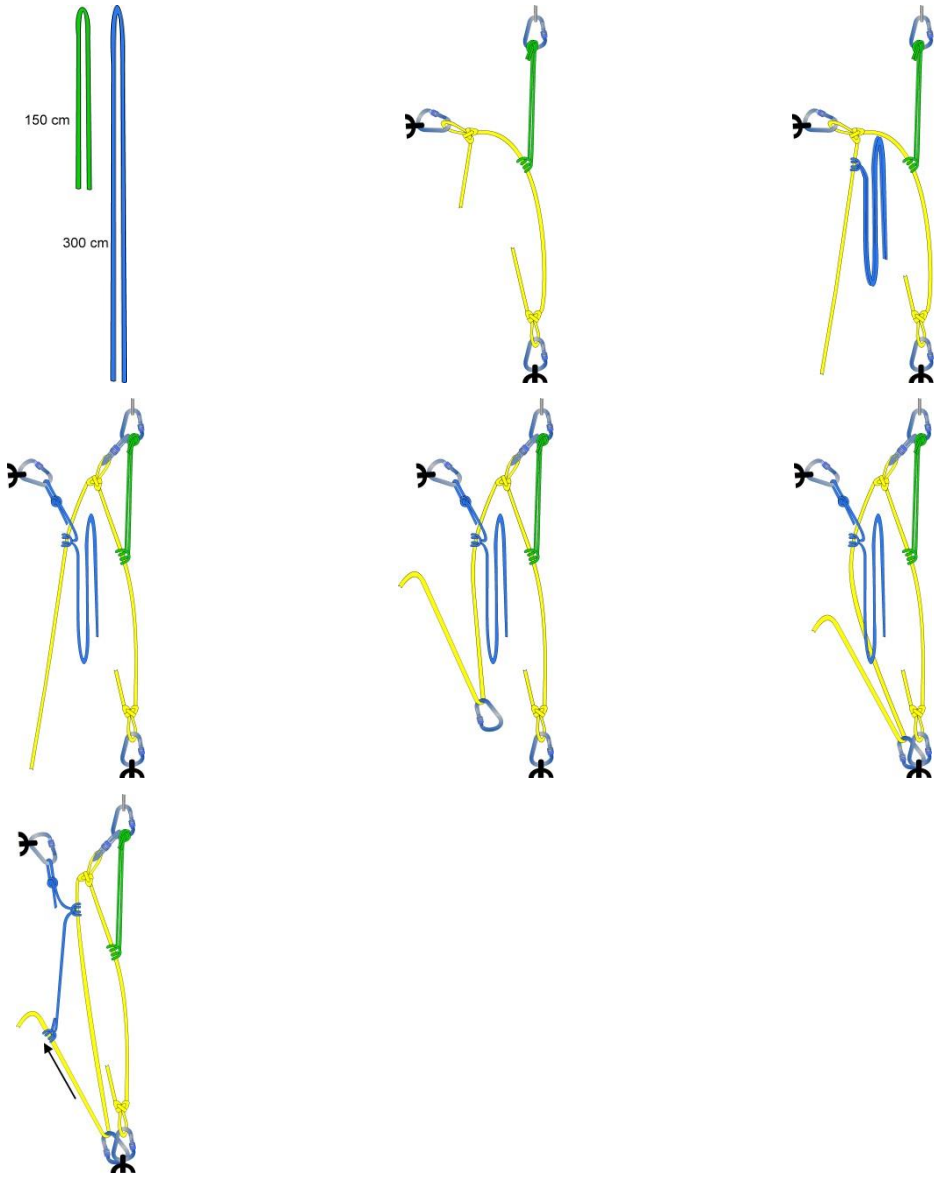

5.2 Vytažení - Jednoduchá kladka – Seilrollflaschenzug

Nejjednodušší záchranná technika směrem nahoru. Technika vhodná v situaci, kdy jisticí bod se nachází pod úrovní pasu a místo poskytuje dobrou oporu pro nohy (ideální je skalní police).

Použitý materiál

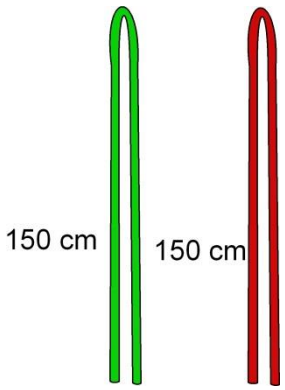

Standardní jisticí pozice polovičním lodním uzlem

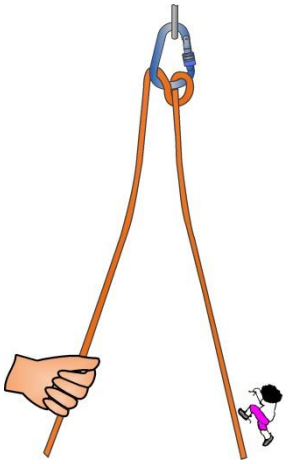

Zablokujeme poloviční lodní uzel

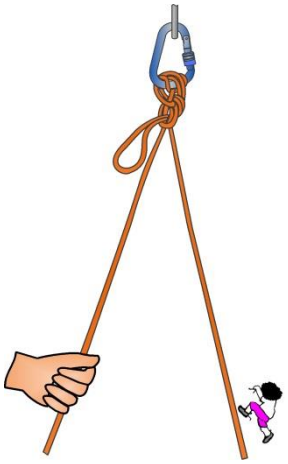

Uvážeme prusík na zajištění lana. Dále navážeme prusík s karabinou na lano ke spolulezci

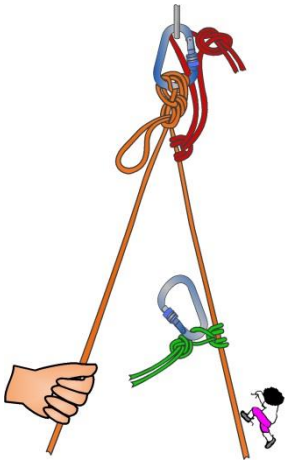

Povolíme zablokování lodního uzlu a přeneseme zátěž lana do prusíku.

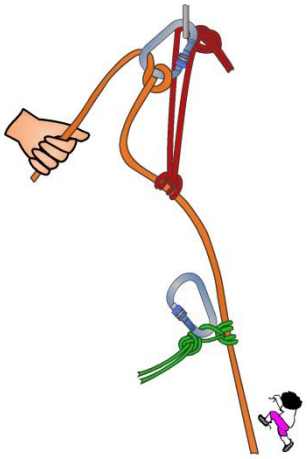

Zrušíme poloviční lodní uzel a procvakneme lano do karabin

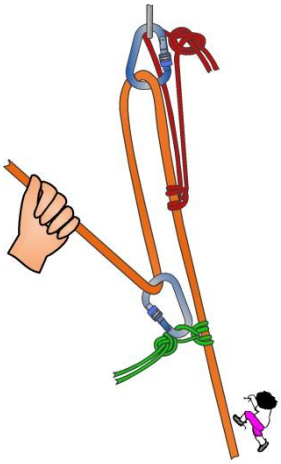

5.3 Vytažení - Dvojitá kladka – Flaschenzug

Navazuje na techniku jednoduché kladky – Seilrollflaschenzug. Použitím přídavné kladky snižujeme sílu potřebnou k vytažení oproti předcházející technice na polovinu. Technika je opět vhodná v situaci, kdy jistící bod se nachází pod úrovní pasu a místo poskytuje dobrou oporu pro nohy (ideální je skalní police).

Použitý materiál

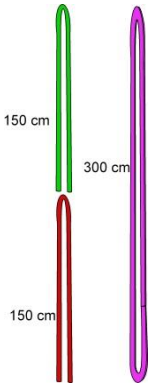

Standardní jistící pozice polovičním lodním uzlem

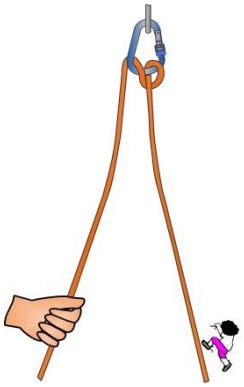

Zablokujeme poloviční lodní uzel

Uvážeme prusík na zajištění lana. Dále navážeme prusík s karabinou na lano ke spolulezci

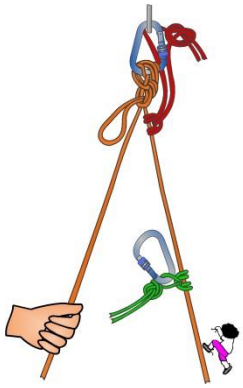

Povolíme zablokování lodního uzlu a přeneseme zátěž lana do prusíku.

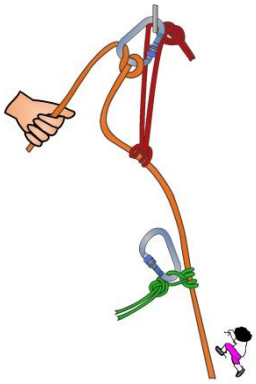

Zrušíme poloviční lodní uzel a procvakneme lano do karabin.

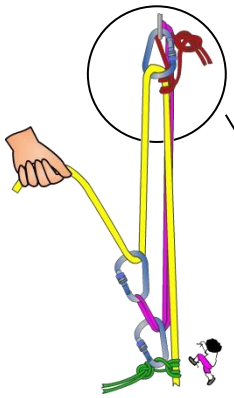

Lano vytahujeme tak dlouho, dokud se karabiny na smyčce a v jistícím bodu nedotknou.

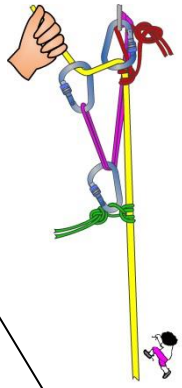

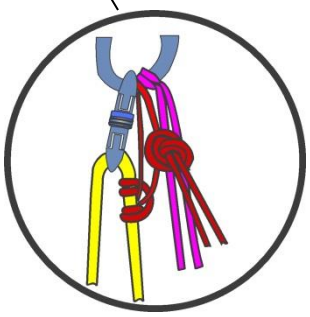

5.4 Vytažení protiváhou – Strauss

Jedná se o nejefektivnější systém záchrany nahoru v kolmé nebo převislé stěně a to i při velké rozdílné váze záchrance a zachraňovaného.

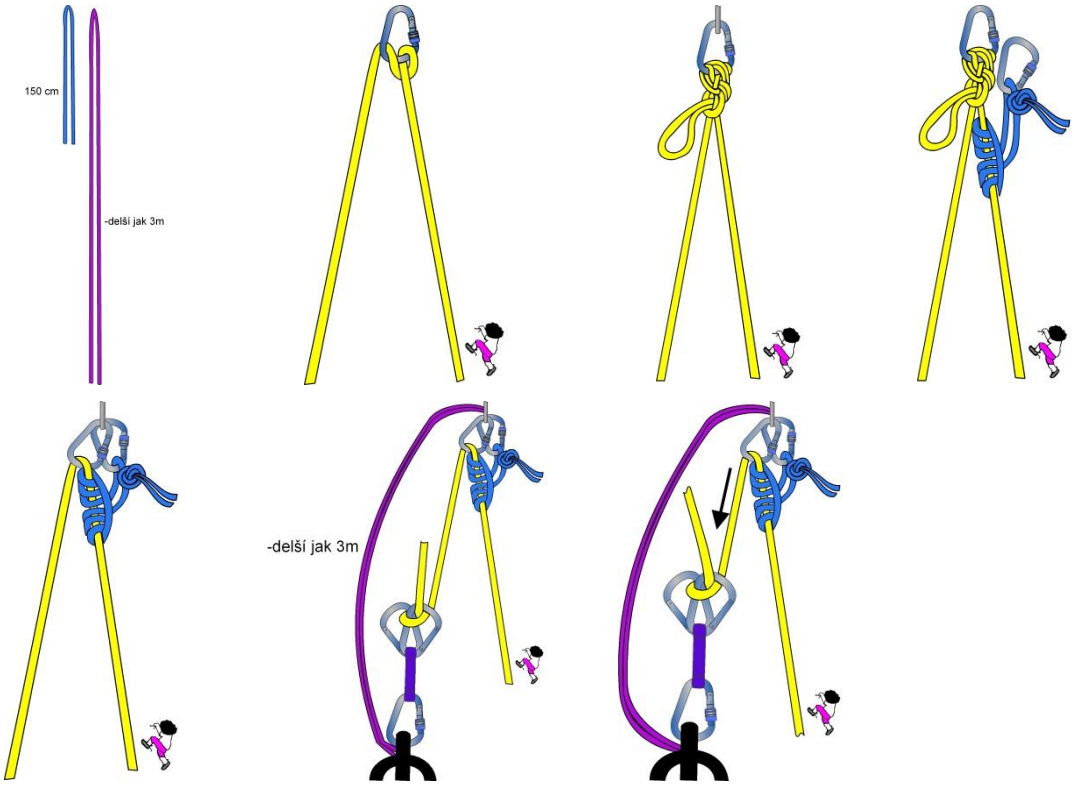

6 Záchrana zraněného směrem dolů

6.1 Spouštění

6.1.1 Spouštění přes jednoduchý ½ lodní uzel na svázaných lanech

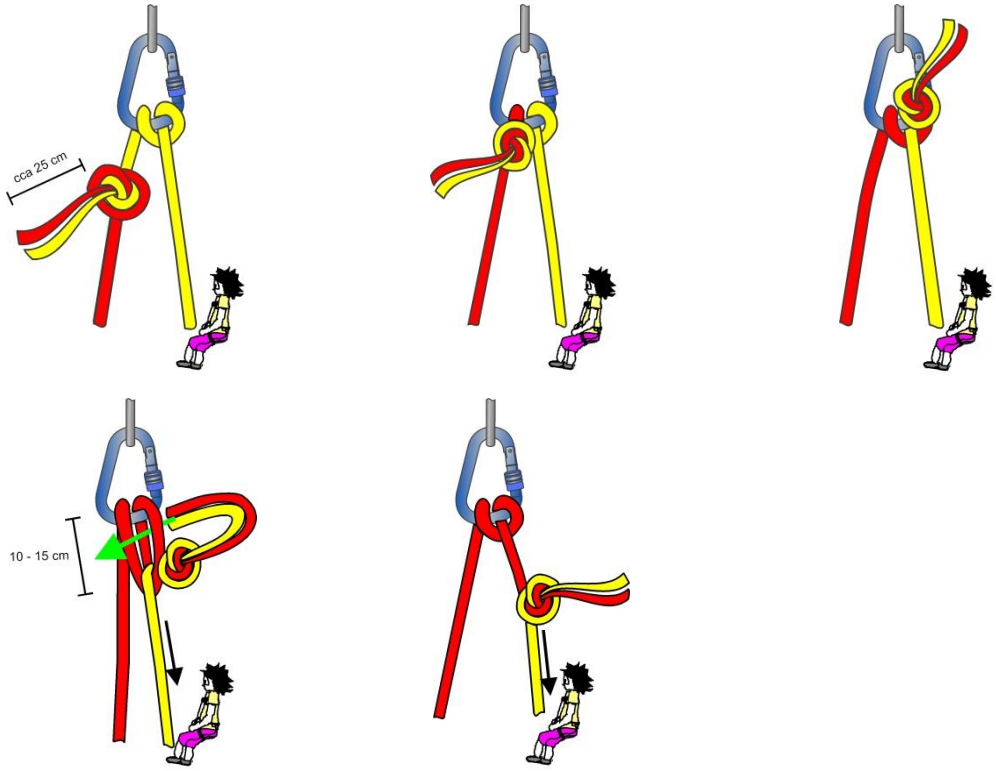

6.1.2 Spouštění 2 osob před dvojitý ½ lodní uzel

Pro spouštění zachránce a postiženého (pokud se spouští například do 2 lanových délek, abychom urychlili spuštění).

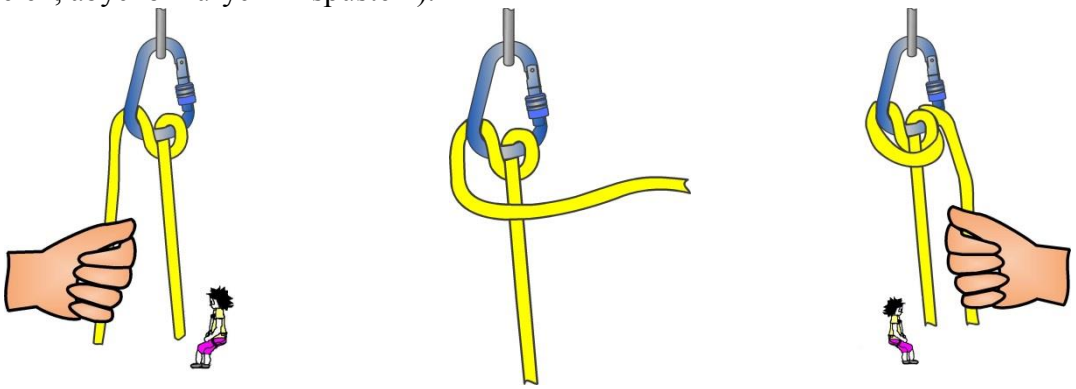

6.1.3 Převěšení lan při spouštění přes dvojitý ½ lodní uzel

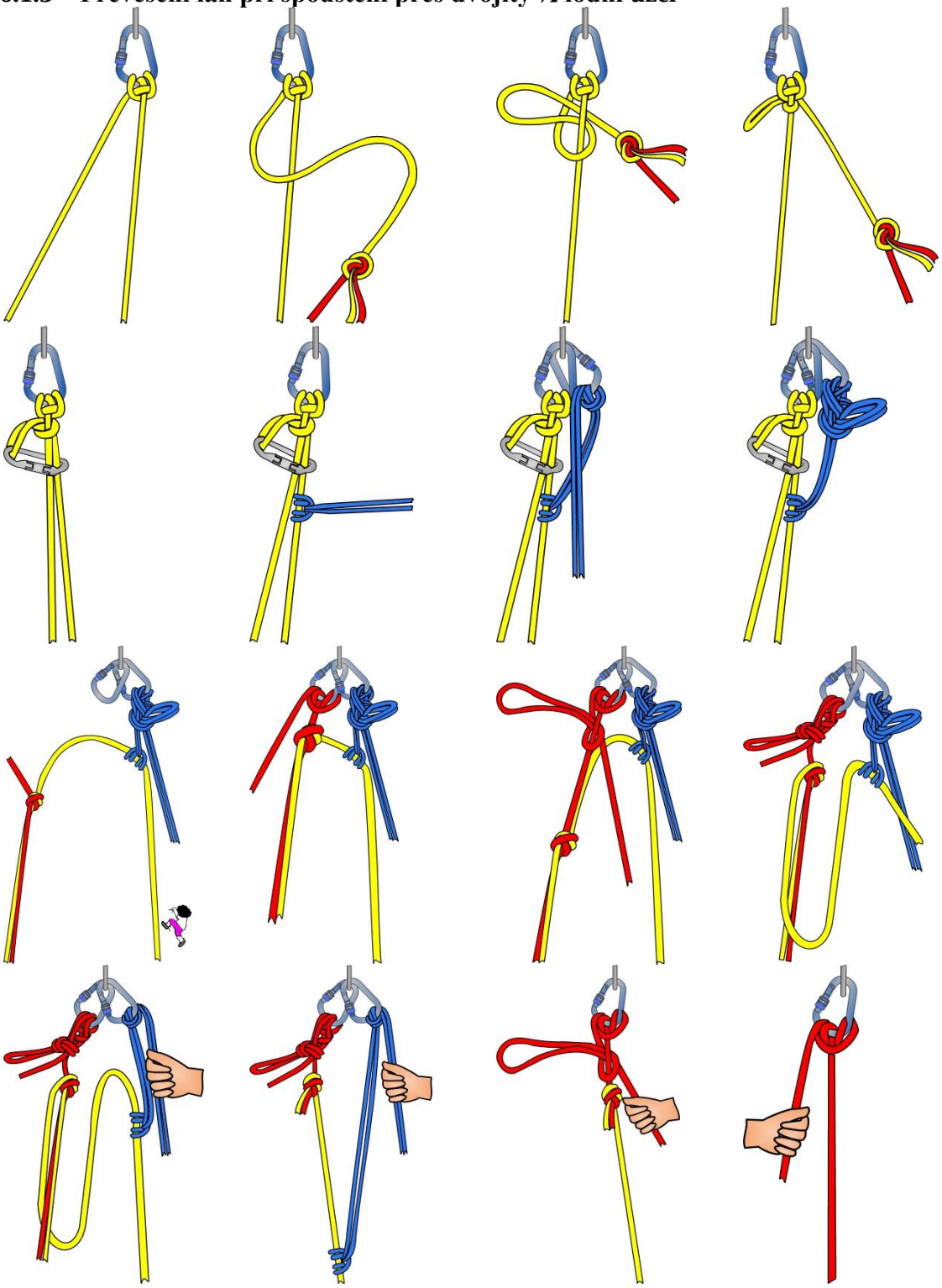

6.2 Slanění metodou HOI

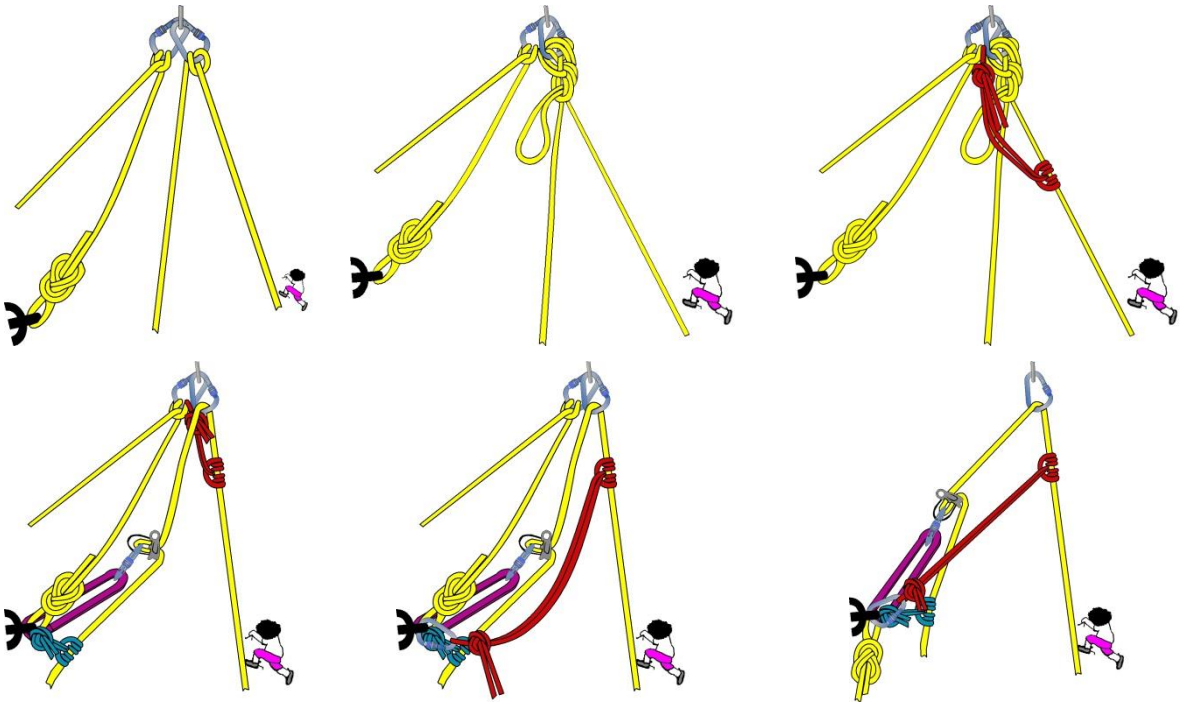

6.3 Slanění ve společném závěsu

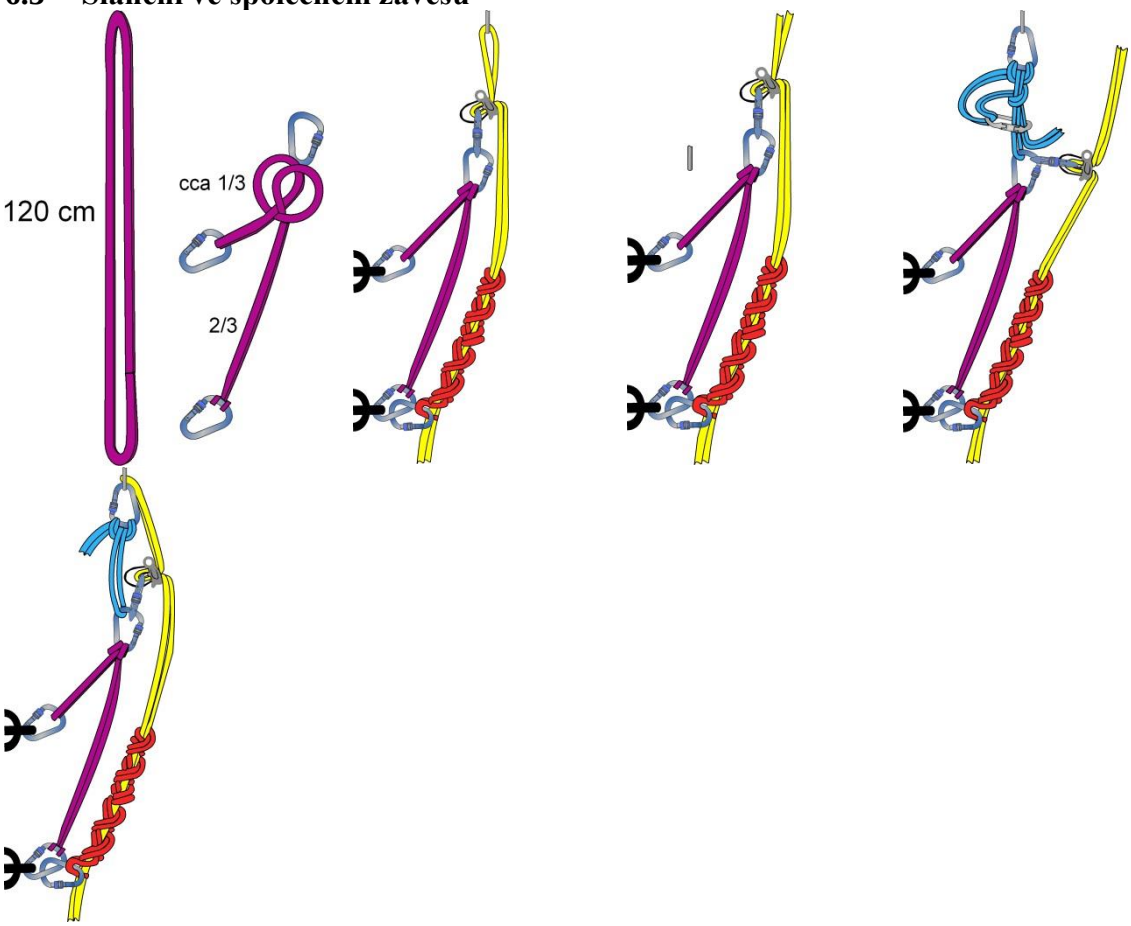

Český horolezecký svaz, Zátopkova 100/2 Poštovní Schránka 40, 160 17 Praha 6 – Strahov, info@horosvaz.cz